

Persontrafiken och kollektivtrafik på vatten

Susanna Hall Kihl

2011-11-08

VATTENBUSSEN

Definitionsfrågan

- Julborden
- Finlands-, Danmarks-, Englandsbåtarna
- Större kryssningsfartyg
- Bilfärjor (Färjerederiet är Sveriges största rederi)
- Fritidsbåtar
- Skärgårdstrafiken

Fokus

- kollektivtrafik på vatten för passagerare (med eller utan cykel/buss/bil)

Syfte

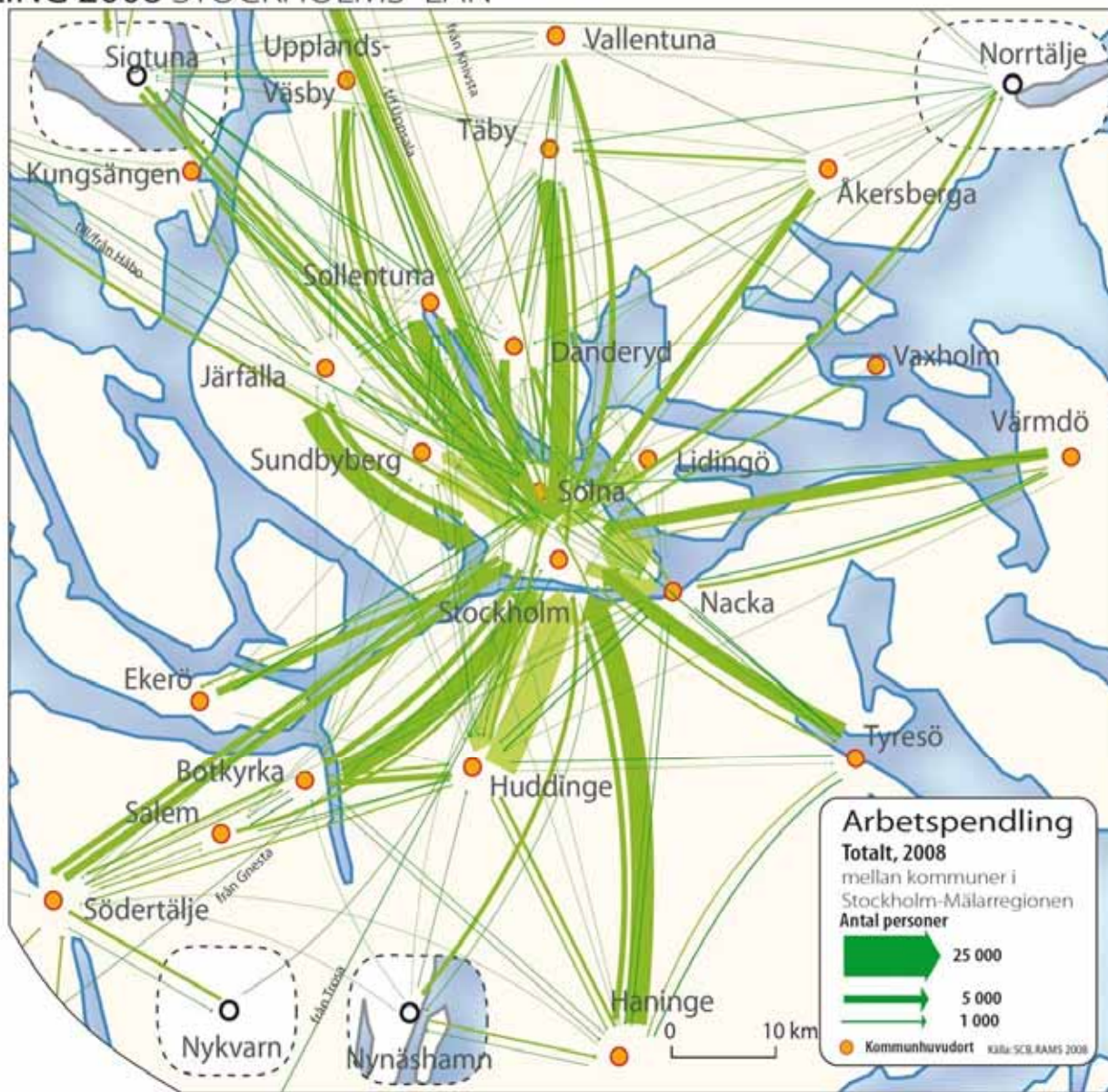
- att bidra till en mer hållbar transportsektor med **minskad miljöbelastning och ökad mobilitet**
- för samhällets bästa
- för näringslivets bästa
- för resenärens bästa

Kollektivtrafik på vatten idag

- Idag sker endast 7 promille av den svenska kollektivtrafiken på vatten
(Källa: Trafikanalys undersökning Lokal- och regional kollektivtrafik)
- Populärt vallöfte 😊
- Flera intressanta utredningar och försök har gjorts
- Vattenvägarna har en tydlig potential i byggandet av hållbara urbana miljöer
- Sammanfattningsvis kan konstateras att det finns ett stort behov av samverkan mellan de olika offentliga organen på riksnivå såväl som på regional nivå

ARBETSPENDLING 2008 STOCKHOLMS LÄN

TOTALT

Varför är vattenvägarna åter intressanta för persontransport

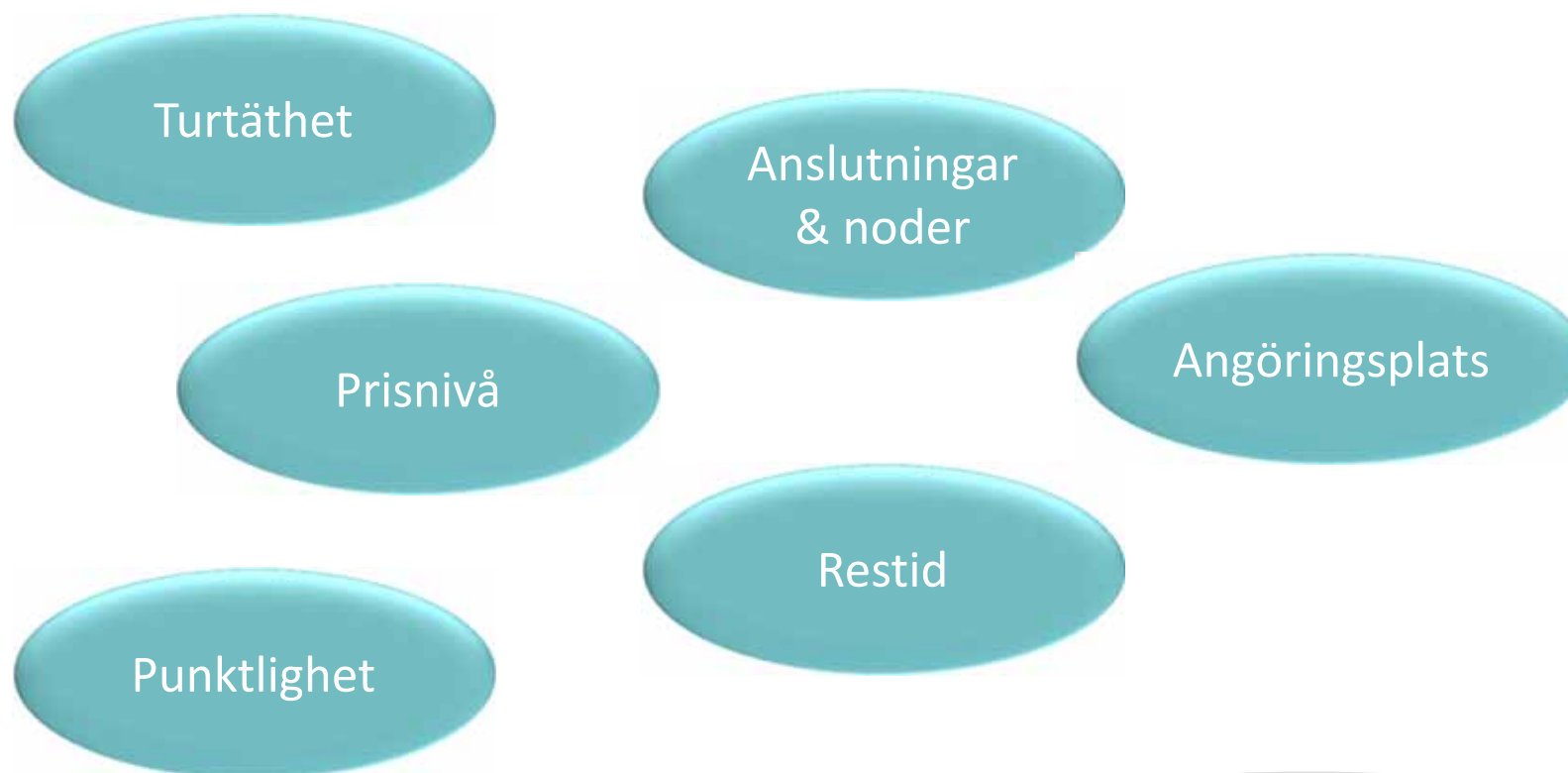
- Ökad urbanisering och minskad framkomlighet
- Nya samhällsekonomiska värderingar t ex av miljön
- Trängselskattens införande ger nya kalkyler för bilisten
- Överbelastningar på befintligt trafiksystem
- Ökad bebyggelse i strandnära områden
- En stor samhällsutmaning kring hur den framtida kollektivtrafikapparaten ska finansieras
- Många storstäder är dessutom lokaliserade vid vatten

Sjöfarten & Miljöperspektivet

- Helhetsbilden innefattar anläggning av infrastruktur, underhåll och fordonens påverkan
- Vilka fartyg vi använder är förhållandevis enkelt att påverka

Betydelsefulla faktorer för resenären

Men vad krävs då?

Vattenvägarna - en potential för en hållbar attraktiv stad

- Avlastning - minskad trängsel, ökad framkomlighet
- I princip ingen kapacitetsbegränsning i själva infrastrukturen
- Goda möjligheter att öka kollektivtrafikens andel av resandet (attraktivt, mer förutsägbar restid etc)
- Goda förutsättningar att kombinera med ökad cyklism (men även med annan kollektivtrafik exvis buss ombord)
- Mycket låga infrastrukturkostnader jmf andra transportslag (gäller anläggning såväl som underhåll)
- Jämförelsevis i princip obefintlig miljöpåverkan för infrastrukturanläggning
- Kräver inget gatuutrymme

forts.

...en potential för en hållbar attraktiv stad

- Mycket snabbare att etablera än annan infrastruktur
- Ett flexibelt transporttillskott som ger stora möjligheter till bibehållen kapacitet trots större om- eller utbyggnationer
- Minskad sårbarhet i transportapparaten
- Rörligare arbetskraft tillika bättre förutsättningar för en positiv regional utveckling och för det lokala näringslivet
- God möjlighet till minskad löpande klimatpåverkan genom utnyttjande av tvärförbindelser
- Bättre livskvalitet och miljö
- Kort sagt – en hållbar attraktiv stad

Nyckelfrågor

Integrering
kollektivtrafik

Ambitionsnivå

Bekvämlighet
före & efter

Hastigheter
& regelverk

Mark-
användning

Ansvars-
fördelning

Tidiga
planerings-
skeden

Regelverk &
administration

Nyckelfrågor

- Oklarheter kring ansvarsstrukturen på riksnivå såväl som regionalt
- Finansieringsstrukturen jmf andra transportslag måste förtydligas (vattenvägarna är förfördelade eftersom driftskostnaderna är högre, även om totalkostnaden och totala miljöpåverkan inkl anläggning, underhåll och drift är lägre)
- Sjövägarna sällan med i tidiga planeringsskeden där spår och väg dominerar (möjligen till följd av vattenvägarnas låga krav på investeringskostnader)
- Eftersatt innovationstakt gällande isgående fartyg, men stora möjligheter
- Kontinuerligt för låg ambitionsnivå gällande exvis turtäthet (vem skulle åka tunnelbana om den gick en gång i timmen?)
- Smart intermodalitet ett måste - tillgängliga omstigningsplatser integrerade med övrig kollektivtrafik, cykelbanor och infartsparkeringar
- Smarta informations- & biljettsystem – samma som för övrig kollektivtrafik
- Hastighetsreglering 12 knop (dvs ca 22 km/h)
- jmf andra EU-länders 22 knop (42 km/h)
- Lagstiftning i övrigt (högre bemanningskrav än inom EU, IWW, driver upp driftskostnaderna i Sverige)
- Markplanering

Vattenburen kollektivtrafik

- ökar *flexibiliteten* och minskar *sårbarheten* i Storstadsregionernas trafiksystem
- ett *hållbart* sätt att *snabbt* ge Storstadsregionerna ett välbehövligt *kapacitetstillskott*
- ökar *tillgängligheten* och *mobiliteten* i regionerna, vilket i sin tur förbättrar regionernas framtidsutsikter

